

INTRODUCERE

Conferința națională „România după 20 de ani: schimbări și probleme sociale. Calitatea vieții încotro?”, București, 12-13 februarie 2010

Monica Șerban

Institutul de Cercetare a Calității Vieții

Înființat în ianuarie 1990, ca parte a Institutului Național de Cercetări Economice (INCE), sub egida Academiei Române, Institutul de Cercetare a Calității Vieții (ICCV) este, prin activitatea pe care a desfășurat-o în cei 20 de ani de existență, una dintre instituțiile reper ale sociologiei românești. Astăzi, aproape 50 de cercetători lucrează în cadrul programelor ICCV. Cu 25 de doctori în știință și 21 de doctoranzi printre angajați, ICCV concentrează unul dintre cele mai consistente și, în același timp, cele mai tinere centre de sociologie din România.

Apărut la începutul unei noi etape din istoria postbelică a României, ICCV s-a implicat activ în dezvoltarea cunoașterii științifice în domeniul științelor sociale, dar a participat, în același timp, la diagnosticarea, evaluarea și elaborarea de soluții pentru problemele cu care s-a confruntat societatea românească. Numai în perioada 2005-2010, cercetătorii ICCV au contribuit la publicarea a aproape 600 studii (articole și capitole în volume de specialitate), în 120 de volume colective și de autor.

Istoria Institutului de Cercetare a Calității Vieții se suprapune peste istoria României ieșite din perioada comunistă. Trecerea a 20 de ani de la căderea regimului comunist în România a însemnat, pentru ICCV, aniver-

sarea a 20 de ani de activitate. Momentul a marcat, în egală măsură, 20 de ani de la apariția Asociației Române de Sociologie (ARS) și a revistei *Sociologie Românească*. Conferința „România după 20 de ani: schimbări și probleme sociale. Calitatea vieții încotro?”, așa cum sugerează titlul ales de organizatori, a fost dedicată acestei triple aniversări.

Evenimentul, organizat de ICCV în parteneriat cu ARS, a fost conceput în ideea de a oferi un spațiu de discuție asupra temelor de actualitate ale sociologiei prin conexiune cu problemele prioritare ale societății românești contemporane.

În organizarea Conferinței, cele două instituții s-au bucurat de sprijinul Academiei Române și Institutului Național de Cercetări Economice „Constantin C. Kirițescu”. Lucrările s-au desfășurat în două spații: Aula Academiei Române a găzduit sesiunile în plen, iar Casa Academiei Române secțiunile tematice. Contribuția oferită de Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir” a permis organizarea unei serii de socializare a participanților și de interacțiune într-o ambianță mai puțin formală. Tuna Forum, o organizație non-profit care își propune să stimuleze dialogul intercultural în mediul bucureștean, s-a alăturat ICCV și ARS în eforturile lor de a organiza evenimentul.

Conferința a fost deschisă de o sesiune plenară, care a marcat caracterul special al evenimentului în viața academică din România. Profesor dr. Cătălin Zamfir, membru corespondent al Academiei Române și directorul Institutului de Cercetare a Calității Vieții, a oferit participanților o imagine asupra activității și contribuțiilor ICCV în domeniile sale de expertiză în cele două decenii de la înființare. Academicianul profesor dr. Tudorel Postolache, președinte de onoare al Secției de Științe Economice, Juridice și Sociologice a Academiei Române, Elena Udrea, ministrul Dezvoltării Regionale și Turismului, deputatul profesor dr. Cristian Sorin Dumitrescu, președinte al Comisiei pentru Învățământ, Știință, Tineret și Sport din cadrul Parlamentul României, academicianul prof. dr. Florin Gheorghe Filip, vicepreședintele Academiei Române, profesor dr. Mircea Ciumara, director general al Institutului Național de Cercetări Economice „Constantin C. Kirițescu”, profesor dr. Franc Valeriu, redactor-șef al publicațiilor Institutului Național de Cercetări Economice „Constantin C. Kirițescu” s-au numărat printre cei care au salutat desfășurarea evenimentului.

Lucrările conferinței au continuat prin două secțiuni plene, una dedicată problemelor societății românești contemporane („Societatea românească în următorii 5 ani: riscuri și provocări”) și cea de-a doua („Rolul sociologiei în societate”) – rolului pe care sociologia ca știință poate sau trebuie să îl joace în societatea actuală. Personalități ale sociologiei românești din întreaga țară (profesor dr. Ioan Mărginean, director adjunct al Institutului de Cercetare a Calității Vieții, profesor dr. Traian Rotariu și conferențiar dr. Dan Chiribucă, Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, prof. dr. Nicu Gavriliuță, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, profesor dr. Elena Zamfir, Universitatea de Vest din Timișoara, profesor dr. Vladimir Pasti, Școala Națională de Studii Politice și Administrative din București, profesor dr. Ilie Bădescu, Universitatea din București) și-au prezentat punctele de vedere și au dezbătut cele două teme.

După-amiaza primei zile și cea de-a doua zi a conferinței au fost dedicate secțiunilor tematice. Cu intenția de a oferi un spațiu de dezbateri asupra temelor actuale, organizatorii au deschis programul publicului larg pentru propuneri de secțiuni. În final, conferința a oferit celor interesați posibilitatea de a participa la 14 secțiuni moderate de specialiști din domeniu. Secțiunile au acoperit o paletă largă de teme de interes pentru societatea românească actuală, în corespondență cu tematica europeană a momentului. Dezvoltarea și inovația socială, calitatea vieții, standardul de viață, veniturile și consumul populației, politicile sociale, statul bunăstării, politicile de incluziune socială și politicile sectoriale, capitalul social, comunitățile și dezvoltarea socială, valorile sociale, migrația, multiculturalismul, familia, politicile în asistența socială, criminalitatea, așa-numitul *intelligence* academic în legătură cu calitatea vieții, dimensiunea morală a societății și justiția socială abordată prin conexiune cu calitatea vieții sunt spațiile de discuție în cadrul cărora participanții au fost invitați să își expună contribuțiile.

Evenimentul a adus împreună reprezentanți a numeroase centre universitare și de cercetare din țară (București, Cluj, Iași, Sibiu, Oradea, Timișoara, Craiova, Târgu Mureș, Alba Iulia, Reșița, Constanța, Pitești, Petroșani). Participarea la lucrările conferinței a permis întâlnirea între specialiști din domenii diverse, legați de interesul pentru teme de cercetare comune. Alături de sociologi, au fost prezenți asistenți sociali, economiști, filosofi, statisticieni. În egală măsură, conferința a facilitat întâlnirea cercetătorilor cu practicieni din domenii diferite, membri ai unor asociații nonguvernamentale, funcționari publici. La lucrările conferinței au fost prezenți peste 220 de participanți, cu 194 de comunicări. În acest fel, evenimentul a oferit prilejul inițierii/consolidării unor rețele de colaborare.

Numărul mare al lucrărilor înscrise (între 5 și 23 de lucrări pentru o secțiune) a condus la soluția organizării în paralel a secțiunilor. Casa Academiei Române a oferit, prin sprijinul institutelor de cercetare cu care ICCV

desfășoară relații de colaborare de multă vreme, un spațiu generos pentru desfășurarea discuțiilor.

Evenimentul a constituit mai mult decât un prilej de dezbateri științifice. Participanții la Conferință au putut prezenta propriile apariții editoriale și consulta cele mai noi publicații ale cercetătorilor ICCV în cadrul standului de carte. Expoziția de postere organizată de cercetătorii Institutului a oferit pe tot parcursul desfășurării evenimentului o incursiune în tematica și rezultatele activității de cercetare a ICCV din perioada recentă.

*

Numărul 4/2010 al revistei *Sociologie Românească* este dedicat lucrărilor conferinței „România după 20 de ani: schimbări și probleme sociale. Calitatea vieții, încotro?”. Rubrica „Opinii: Rolul sociologiei în societate” cuprinde câteva din prezentările de la secțiunea: „Rolul sociologiei în societate”, în vreme ce rubrica „Studii” include o selecție a lucrărilor prezentate la secțiunile tematice.

Primit la redacție: septembrie, 2010